

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo primus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

De ascensione dñi

tes et zelantes irā dei euaserūt. vt dicitur Jo
ne. iij. Hec p rñsione. Pro fundamē. De
bonū opus pia intentōe factū placet deo.
Vñ Quid. l. i. factorum. Dñi pia facta vi/
dent. Et Sen. ad Lu. Dñi ascēditibus
manū porrigūt. Per orōem aut hō in deū
ascēdit. Jō certū est q orō deo placet cū
fit pio aīo. Querit g An oratō rē. Dic rñ.
vt. s. Post rñsionē dicas: Exaudit g deus
peccatorē: rñ nō ex iusticia/ tñ ex misericōdia:
cū vīz ex honoz pio desiderio orat. Pctō/
tē aut inqntuz pctōr est. i. qntū ad deside/
riū pcti nō audit deus ex misericōdia: h. qñqz
audiat ad vindictā dñi de suo terribili iu/
dicio pmittit ampli peccatorē ruere in
pctā. Figura. Num. xj. Filij isrl pctētes
carnes auditi sunt ad volūtate: sed in dñi/
nū/ qz venit ira dī sup eos. Vide ibi. Sic
etiā pmittit eos q carnē pct. i. volupta/
tes suas talibz frui ad volūtatē: sed non
ad salutē. Aug. De qdaz negat piti q
cedit iratus.

Secūdus arti. In pcedē. rē. Hic de
Tertia q est ppter spūalis grē impet/
rationē q nobis est valde nēaria pīpue
Primo ppter efficaciorē ppter tria.
feruescētis carnalitatē mortificationē.
Secūdo ppter pfectiorē tepescētis volun/
tatis excitationē.

Tertio ppter velociorē imminētis ho/
stilitatis p̄tationē.
Primo igit rē. In hoc em tpe motus
carnales magis feruēt nō nēaria est grā
dī ad eos mortificādos. Gal. v. Spū am/
bulate et desideria carnis nō p̄ficiēt. Se/
cūdo ppter p̄fectionē tepescētis volūtatē
excitātoez. s. ad bonū op. Nā vt dicit Aug.
in. j. retractationū. Nū volūtas nra adiu/
uetur dei grā pie rectez viuere nō pōt.
Bre. Nihil valz hūana industria sine ad/
iuuāte dei grā Et Joā. xv. Sine me nihil
potestis facere. Tertio ppter velociorē
imminētis hostilitatē p̄tationē ad rest/
stendū diabolicē tentatiōibz. Jō dicebat
saluator: Mat. xxvj. Orate vt nō intretis
in tentatiōz. Jhd. de sū. bo. Hoc est vnuz
remediū ei q vicioz delectatiōe exestuat
vt q̄tiens q̄libz vicioz pūgitur: toties orō/
nē fundat: qz frequē orō impugnatōz vi/
cioz extinguit. s. p grām a deo p̄cessam.

Exemplū in vitā pa. Quidā necromā;

tici brō Antonio inuidētēs miserūt ad cel/
lam ei? mltos demones adiuratos: q̄ cuz
irruerēt in eū ei diuersas turpes imagies
et cogitatiōes malas intulerūt: q̄s oēs be/
atus anton. p̄tute setē crucē et orōis amo/
uebat: et nihil in eū p̄ualētēs p̄fusi sunt: re/
uersi ad necromāticos dicētēs nihil se pos/
se p̄ficere: s. suis orōnibz nos oēs repulit.
Quo audito oēs necromātica ad brm An/
toniū venerūt et veritatē p̄fiterēs ad fidez
sunt p̄uersi. Legit etiā de qdā q̄ tentabaf
annis q̄rtuordecim pessimis et luxuriosis co/
gitatiōibz qui petiuit eōdem orōem p eo fie/
ri in fine p̄dicatiōis: et sic cōis orō libera/
uit eū. vñ Hiero. Impossibile est p̄ces ml/
toz nō exaudiri.

Tertio artic. Aud. rē. Et notate bñ
qm sup oia pctēda est grā dei. Laue/
te igit ne p grām dei agētēs merito ipā p/
uerzini. Dicit em lex. ff. de iudicijs. l. vlt.
Iuste p̄uat vnusq̄sqz eo q̄ qd agit. Tertio
est aut q̄ p grām agit q̄ in pctis p̄seuerat.
Et. xvij. q. iij. Sicut antiquus. Qui iniu/
riam facit ecclie p̄uari debz cōione ipius.
Pone casum iuxta p̄dicta. vel sic. Si rex
vobis mltā offerret inter q̄ est lapis pctō/
sissim? p̄tute cur? oia vicerē potest? et oia
q̄cūqz voluerit in aux p̄uere: nōne cete/
ris oibz despectz sufficeret vobis lapis il/
lex: aut si lapide illo neglecto et sp̄reto pot?
alia petir? nōne merito tū lapide puam?
Expone Per lapidē illū intellige grām dī
p quā hostes et aduersa facile vincere pos/
sum? et oia p̄uere in aux. i. in eterne vi/
te meritū. Jō bñ dicit dñs paulo. ij. Cor. xij
Sufficit tibi grā mea

Pro vigilia et festo triūphātissime a/
scensionis dñi Sermo p̄mus.

Dominus ie
sus postq̄ locut? est eis assū/
ptus est in celū et sedet a dex/
tris dei Mat. vl. Subleuat? iesus ocul?
in celū dixit: P̄ venit hora clarifica filij
tūi. Jo. xvij. Tria ibi insinuāt necessaria
ad hoc vt spūalitē cū dño ascēdam? et ascē/
sionē ei? debite celebrem?

Primū ē mēt? eleuatio: cū dicitur. suble. ocul.
Secūdm finis p̄meditatio: cū dicitur. v̄it bo.

Tertiu deuota oꝛo. cū dicit: clarifica fili
li tuū. Sic debet deo patri celesti qlibet
dicere de seipō. De pmo Ps. Ad te leua
ui oculos meos. De lico Eci. xxxvj. Festi
na tēpus et memēto finis. De tertio Lan
tico. j. Trahe me post te et c.

Dñs Iesus et c.

Primus arti. An debuerit chꝛis ascē
dere in celū: **R**ō. nō. quia ipse dixit di
scipulis suis **Matth.** vlt. Ecce ego vobis
cum sum. vsq; ad p̄sumatōz seculi. **Lō**
tra **Matth.** vlti. **Al**sup̄tus est in celū. **Re**
spōdet **Tho.** in. ij. p. **Lō**ueniēs fuit chꝛi
stū ascēdere in celū: qz p̄ resurrectōz vitā
immortalē et impassibilē inchoauit. **Lō**
cus autē vite locus est generatiōis et corru
ptionis: sed loc⁹ celestis est loc⁹ incorru
ptionis. **L**icet autē p̄ hoc q̄ ascēdit in celūz:
nō ei accreuerit aliqd̄ q̄ntuz ad ea q̄ s̄t de
essentia gl̄ie siue s̄m corp⁹: siue s̄m aiān:
tamē aliqd̄ accreuit q̄ntum ad loci decen
tiā q̄ est ad bene esse gl̄ie. **E**t ex hac decē
tia gaudiū q̄dammodo habuit: nō quidē q̄
tūc de nouo incipet gaudere q̄n in celum
ascēdit: sed qz nouo mō de hoc gauisus est
sicut de re implera. **Hec Tho.** **P**ro fun
damēto. **S**icut dicit **Boe.** in. de solatōe
Repetunt p̄rios q̄q; recursus: redituq;
suo singla gaudent. **I**do dñs post resurre
ctionē recurrit vñd̄ venerat. **H**ā s̄m p̄hm
in lib. ph. **H**ic est loc⁹ generabilū et cor
ruptibilū: et chꝛis resurrexit ad vitā incor
ruptibilē. **L**ū ergo querit **An** debuerit et
Die r̄nsionēz vs̄. **P**ost r̄nsionēz dicat:
Studeam⁹ igr̄ in celū ascēdere post chꝛi
stū. **I**uxta illd̄ **Aug.** **S**i recte: si fideliter
si sancte: si pie ascensionē dñi celebramus:
ascendam⁹ cū illo: et sursum corda habea
mus. **O** q̄miseri qui p̄trariū faciūt: q̄ ad
ista inferiora corda deflectūt: **Q**uart: vsu
rarij et c. **A**d hoc q̄ppe venit ad nos dñs: et
inde a nobis recessit et ascendit: vt cū illo
ascendam⁹. **S**ed heu plures diabolū se
quuntur q̄ chꝛimō p̄les descendūt q̄ ascē
dunt. **S**gu. **N**ūc. xiiij. **P**redixit dñs po
pulo isrl̄ q̄ de tota illa multitudīe sexcen
torūtrūmiluz viroz q̄nḡctoz q̄nḡginta:
duo t̄m terrā p̄missiōis ascenderēt. **L**a
leph et **J**osue. **E**t ita cōtigit. **E**xpone et
applica: qm̄ pauci chꝛim sequuntur. **Bern.**
sup **L**an. **Q**uā pauci sunt o bone ielu qui

post te ire velint: cū tamē ad te puenire na
mo est qui nolit scientib; cūctis qm̄ dele
ctationes in dextera tua vsq; in finē: ideo
volūp̄tes te frui et nō te imitari. corregna
re cupiūt: s; nō cōpati: nō curāt q̄rere quē
desiderāt inuenire: cupiētes p̄seq; s; nō seq;

Secūdu arti. **I**n hoc sermone dice
mus q̄ deuote et iocūdistime est ascē
sio dñi celebrāda: **U**ñ **L**eo papa in serm.
de ascensione dñi. **S**icut in solēnitāte pa
scali resurrectio dñi fuit nobis causa le
tandī: ita ascensio ei⁹ in celos p̄sentū no
bis est materia gaudiōz et recoletib; illum
diē quo natura nostre humanitat; in chꝛi
sto sup̄ oēs ordines angeloz ad dei pat̄z
p̄uecta est p̄fessuz. **E**st autē hec solēnitā
iocundissima papue p̄ter tria.

Primo p̄ter eminentissimāz humane
fragilitatis sublimatiōē.

Secūdo p̄ter amplissimā angelice iocū
ditatis augmentatiōē.

Tertio p̄ter euidentissimā diuine boni
tatis manifestatiōē.

Primo p̄ter et c. **T**unc em̄ ineffabiliter
sublimata est humana natura. **G**rego. in
s̄m. **I**lla nasa cui dictū fuerat **T**erra es
et in terrā ibis. hodie in celū iust: nec solū
tūc exaltata est humanitas in p̄sona chꝛi
sed etiā in patrib; antiq; q̄ in celūz cū dñi
ascenderūt. **E**st q̄ p̄sens solēnitā nō solū
dñi ascēdent; sed etiā oim̄ sc̄toz p̄t̄archa
rū: et p̄phetaz et electoz q̄ fuerūt ab ori
gine mūdi vsq; tūc q̄ detēti fuerāt in lūm
bo. **S**i q̄ dē vnico sc̄to sic solēnitā die illa
qua ascēdit in celū: q̄nta est solēnitā p̄ns
q̄ tot sc̄toz milib; et ip̄i sanctos̄toz sp̄eali
ter est dedicata. **E**st etiā festū p̄ns q̄dam
speciali modo festū gl̄iose vs̄ ḡmis q̄ cum
ineffabili gaudiō carnē humanā a se assū
ptam vidit in celū trūphāter ascendere.
Pōt etiā p̄terea dici festū totius hūane na
ture q̄ tā excellēter in chꝛo ē exaltata. **I**do
dicebat discipul̄ suis **Joā.** xiiij. **S**i dilige
retis me gauderet; vtiq; qz vado ad pa
trēm. et c. **S**ecūdo p̄ter amplissimā ange
lice iocūdistatis augmentatiōē. **N**unq̄ p̄
fecto tale fuit festū in celo sicut in chꝛi ascē
sione in quē desiderant angeli p̄spicere. **J**e
Per. j. **P**resens itaq; solēnitā est festum
angeloz: qm̄ tunc eoz ruina cepit reparā
q̄n dñs cū tot milib; electis celos ascēdit.

De ascensione dñi

Tertio ppter euidentissimā diuine boni-
tatis manifestationē q̄ apparuit in hoc q̄
in tāta gl̄ie et dignitatē magnificentiā na-
turā hūanā exaltauit. Exaltata q̄ p̄mi-
rabiliter fuerat hūanitas qm̄ deus fact⁹ ē
homo. sed tūc nōduz oīno gl̄ificata. quia
corpus erat passibile et mortale. Totalit̄
aut̄ gl̄ificata est in ei⁹ resurrectione: s; cōsu-
matio ⁊ oīmōda manifestatio hui⁹ gl̄ie fa-
cta est in eius triūphāntissima ascensione.
Hec q̄ festiuitas p̄clusio est oīm festiuitā-
tū ch̄i: vicē incarnationis: natiuitatis: circū-
cisionis: apparitiōis: p̄sentatiōis: passio-
nis et resurrectionis. Ad hoc q̄ppe incar-
natus est: natus: circūcisus: magis ma-
nifestat⁹: in tēplo p̄sentat⁹: ⁊ trīgintatrib⁹
annis in laborib⁹ hui⁹ mūdi p̄uersat⁹: de
hinc passus ⁊ mortu⁹: resurrexit vt ad ce-
los ascēderet ⁊ celi portā apertā oñderet
⁊ mōstraret. Aug⁹. ser. de ascensione: Nos
ch̄i mors viuificauit: nos xp̄i resurrectio
erexit: nos ch̄i ascēsiō p̄secrauit. qz nobis
de celo sp̄m tribuit. Nos q̄ in hac solēni-
tate mentē post ch̄m ⁊ ad ch̄m eleuem⁹/
nihil oīno aliud q̄ ad eū ire cupiētes.
Exemplū de pegrino q̄ uisitatis ceter⁹ n̄r
redēptōis locis tandē ueniēs ad montē
oliueti ad locū vñ dñs ascēdit dixit. Dul-
cis Iesu q̄siui te p̄ oīa loca in q̄bus redem-
ptiōis n̄re mysteria p̄fecisti: ueni tandē ad
locū hūc vñ ad celos ascēdisti: nā vltra ne-
scio vbi te requirā in terra: Trabe rogo
trabe me post te in celū. Et hoc dicēs dul-
citer expirauit sp̄m emittēs ad dñm. Sic
et nos totā spem nostrā ibidē eleuemus.
Nā sicut d̄r Aug⁹. Dū ch̄is humanā cō-
ditiōnē siderib⁹ importauit: credētib⁹ ce-
lum patere possē mōstrauit.

Tertio articulo. Audistis ⁊c. Nō aut̄ p̄-
sumat aliq̄s sine meritis cū ch̄o sur-
sum ascēdere. Nemo em̄ ascēsurus est illuc
nisi sit membr⁹ ch̄i: qd̄ nō p̄t esse nisi per
gr̄iam et merita ch̄o cōformet. Nā vt d̄r
x̄i. di. Nō decet. Et de ple. di. iij. Celebri-
tate. Caput sequi d̄it mēbra. s. p̄ forma-
tionē. Et. lex. d̄r. ff. q̄ res pignori obligari
p̄nt. l. Si neq̄. Causa debz p̄cedere suū ef-
fectū. Merita autē q̄bz p̄figuraf̄ hō ch̄o
sunt eā dispositiua ad ascēdēdū cū ch̄o.
Audite. Si rex mādaret: q̄cuq̄s uolue-
rit a rege honorari/ accipiat insignia regis

et secur⁹ accedat: Nōne gaudent sumere
tis ⁊c. Credo q̄ sic. Applicat⁹ qm̄ mltō de-
siderabilius est a ch̄o honorari q̄ a rege
terreno. Sed notare bñ qd̄ dicit Grego.
Qui ch̄i uestigia sequi dedignant⁹/ q̄ te-
meritate sperat se ad ei⁹ claritatē gaudia
p̄uenire posse.

Sermo secundus.

Dominus ie-
sus ⁊c. Cepit iesus facere et
docere vsq̄ in diē q̄ p̄cipies
ap̄t̄s p̄ sp̄m sanctū q̄s elegit assumpt⁹ est.
Act. j. Ibi notanda est Primo doctrine
ch̄i efficacia: qz cepit facere ⁊ docere.
Secūdo p̄uerat̄ia: cū dicit Usc̄ in diē
⁊c. Tertio euidentia: qz assumpt⁹ est/ et
p̄ hoc euidentē p̄firmata est doctrina sua.
De p̄mo Joā. xij. Exemplū dedi vob:
vt quēadmodū ego feci/ ⁊ vos faciat. De
secūdo Act. j. Quib⁹ ⁊ p̄buit seipm̄ uiuū in
multis argumētis p̄ dies q̄draginta. ap.
eis ⁊ lo. de regno dei. De tertio. Act. j.
Uidentib⁹ illis eleuatus est
Dominus ⁊c.

Prim⁹ articulo. An ch̄is ascēderit s; q̄
hō: aut s̄m q̄ de⁹. Q̄ inq̄rit de⁹.
p̄. Ascēdit d̄s in tu. Cōtra. Eph. iij. Q̄
aut̄ ascēdit qd̄ est nisi qz ⁊ descēdit p̄m̄.
Glosa d̄r: Costat q̄ s̄m humanitate ch̄is
ascēdit. Rūdet Tho. in. iij. pre. ly s̄m q̄
p̄t duo notare. s. p̄ditiōnē ascēdētis: ⁊ cau-
sam ascēsiōis. Primo mō nō ascēdit s; q̄
q̄ deus: Tū qz nihil est diuinitate alit⁹ q̄
possit ascēdere. Tū quia ascēsiō est mot⁹
localis q̄ diuine nature nō p̄petit: sed hoc
mōdo ascēdit s̄m q̄ homo. Secūdo mō
ascēdit s̄m q̄ deus. Vñ Aug. ser. de ascē-
siōne. De nostro fuit q̄ pependit in cruce:
de suo q̄ ascēdit. Hec Tho. Pro fund.
Secūdo logicos: si in hac p̄pōnē ch̄is s̄m q̄
hō ascēdit: ly s̄m q̄: teneret reduplicatiue
Una suaz exponentiū esset ista: Dis hō
ascēdit: q̄ est fālsa. Vñ etiā d̄r. vi. eneid.
Facilis descēsus auerni Hoc tes atq̄ diei
patet atri ianua ditis. Sed reuocare gra-
dum sup̄asq̄ euadere ad auras. Hoc op⁹
hoc labor est. Pauci q̄s equ⁹ amant. Ju-
piter aut̄ ardes euexit ad cibera virtus